

Život Cirkvi

Ročník 18

47/2011

Prvá adventná nedeľa je začiatkom nového liturgického roka

Kresťanstvo nie je zložitý európsky systém

Návšteva Svätého otca je bezpochyby pre každú krajinu významným okamihom. Platí to aj pre novinársku obec. Kým pred samotnou návštevou sú médiá plné negatívnych informácií a agentúrnych artefaktov, klíma sa úplne mení po pristátí lietadla v krajine návštevy. Je to konštanta, ktorá platila za pontifikátu Jána Pavla II. a platí i počas pontifikátu Benedikta XVI. Úplne samostatnou kapitolou pre novinárov, ktorí letie na palube spolu s pontifexom, je však možnosť klásť mu otázky priamo počas letu. Benedikt XVI. pokračuje v tradícii, ktorú zaviedol jeho predchodca. A pre mňa osobne je prepis tejto improvizovanej tlačovky vždy mimoriadne zaujímavý. Dovoľte mi, aby som sa s vami podelil o niekoľko zážitkov, ktoré mali novinári na palube lietadla talianskej leteckej spoločnosti na ceste do Beninu. Jeden z novinárov položil Benediktovi XVI. otázku: „Vidiac veľké problémy Afriky, ako naozaj vidíte, v čom Afrika môže svetu priniesť vieru a nádej?“

Pápež odpovedal: „Prirodzene, že Afrika má veľké problémy a ťažkosti, ale celé ľudstvo má veľké problémy... Keď si spomínam na svoju mladosť, bol to úplne iný svet ako tento dnešný. Zdá sa mi, akoby som žil na nejakej inej planéte v porovnaní s tým, čo som prežíval ako chlapec. Ľudstvo sa nachádza v stále rýchlejšom tempe transformácie. S ľudským rozvojom prichádzajú aj ťažkosti. Predovšetkým sviežosť života, ktorá je v Afrike, tá mladíckosť, ktorá je plná entuziazmu a nádeje, ale aj humoru a radosti, nám ukazuje, že tu sa nachádza ľudská rezerva, tu sa nachádza sviežosť náboženského zmyslu a nádeje.“ Novinárov zaujímal aj pohľad Svätého Otca na situáciu Katolíckej cirkvi v porovnaní s inými evanjelickými a pentekostálnymi cirkvami, ktoré svoju úspešnú evanjelizáciu zakladajú na prijímaní a implementovaní kultov tradičných domorodých náboženstiev, založených na uzdravovaní a podobne. Podľa Benedikta XVI. tieto komunity sú celosvetovým fenoménom na všetkých kontinentoch, predovšetkým v Latinskej Amerike a Afrike. Vo všeobecnosti charakteristickými elementmi sú, jednoduchá inštitucionálnosť, málo inštitúcií, ľahké vyučovanie, jednoduché, ľahko pochopiteľné, jasné a konkrétne posolstvo, a participatívna liturgia s vyjadreniami vlastných pocitov, vlastnej kultúry a miešanie aj synkretické, medzi náboženstvami. Na jednej strane toto všetko podľa Svätého Otca garantuje úspech, ale na strane druhej znamená slabú stabilitu. „Vieme tiež, že mnohí sa vracajú do Katolíckej cirkvi alebo prechádzajú z jednej takejto komunity do druhej. Preto teda nemôžeme tieto komunity napodobňovať, ale pýtať sa, čo môžeme urobiť my, aby sme dali katolíckej viere novú vitalitu. Povedal by som, že prvým bodom je istotne jednoduché, hlboké a po-

rozumiteľné posolstvo. Je dôležité, aby sa kresťanstvo nejavilo ako nejaký zložitý európsky systém, ktorý iný nemôže pochopiť a realizovať, ale ako univerzálne posolstvo, že Boh existuje, že Boh je dôležitý, že Boh

nás pozná, miluje, a že konkrétne náboženstvo vedie k spolupráci a bratskému spolunažívaniu. Preto je teda veľmi dôležité jednoduché a konkrétne posolstvo. Tiež inštitúcia ako taká, nemôže byť veľmi náročná a príliš dôležitá, prevažovať má iniciatíva komunity a osoby. Nakoniec by som povedal, že aj liturgia participatívna, ale nie sentimentálna: nemôže byť založená iba na prejavovaní citov, ale charakterizovaná prítomnosťou tajomstva, do ktorého my vstupujeme, a ktorým sa nechávame formovať“.

Pred niekoľkými dňami navštívil Bratislavu výkonný riaditeľ katolíckej tlačovej agentúry SIR Europa, ktorá má od septembra na Slovensku zastúpenie pre Strednú a Východnú Európu. Pri obede sme diskutovali na viaceré témy. Okrem iného som sa zaujímal o to, či a ako sa podarilo vysporiadať obyvateľom Janova s ničivými záplavami. Odpovedal mi príslovím: „Boh odpúšťa vždy, človek niekedy, príroda neodpúšťa nikdy...“ Vysvetlil mi, ako prišlo k tragédii, pri ktorej zahynulo viacero obyvateľov mesta. Stavby domov boli povolené na miestach, kde boli pôvodne prirodzené odvodňovacie kanály. Po rokoch si voda našla svoje staré prirodzené koryto na odtekanie, ktoré bolo zahradené. Podmyla domy a tie sa zrútili ako domček z kariet.

Táto axióma však nemusí platiť len v negatívnom zmysle. Aj Božia milosť je vodou, ktorá si hľadá neustále cestičku v duši toho, kto jej počas života blokuje prístup. Až tragicko-humorne vyznela snaha médií vyvrátiť fakt prijatia sviatostí pri 20. výročí úmrtia bývalého komunistického prezidenta doktora Husáka. Božia milosť si našla svoju cestu a on zomieral posilnený sviatosťami.

Prajem vám, drahí poslucháči, požehnaný Advent, radostný čas očakávania.

RV, komentár, Jozef Kováčik / foto Peter Zimen

Cestu Benedikta XVI. v Benine označili za „dni nádeje pre Afriku“

Benin, 22. novembra (RV CZ) - Beninská republika, ktorá sa vo výške hrubého domáceho produktu na obyvateľa nachádza v poslednej dvadsiatke svetového rebríčka, zatiaľ čo v pôrodnosti je na sedemnástej priečke, sa dôstojne ujala hosťiteľskej role pri druhej ceste Svätého Otca do Afriky. Ako „vydarenú misiu“, „neformálne, prosté, ľudské, priateľské stretnutie“ či „dni nádeje pre Afriku“ definujú predĺžený víkend Benedikta XVI. svetové médiá. Teraz záleží na africkom kontinente, ako naloží s výzvou „k zmiereniu, spravodlivosti a pokoju“, ktorú predložil Svätý Otec, zhodujú sa predstavitelia miestnej cirkvi vo svojom hodnotení pre Vatikánsky rozhlas.

„Žiadam všetkých kňazov, aby sa s kresťanmi i všetkými ostatnými ľuďmi usilovali o zakotvení trojice hodnôt – zmierenie, spravodlivosť a pokoj – v živote každého z nás. Teraz začína skutočná práca, pretože ľudia spoznali ich dôležitosť. Všetci kresťania sa musia stať misionári pre tých, ktorí ešte kresťanstvo nespoznali,“ hovorí arcibiskup beninskej metropoly Cotonou Mons. Antoine Ganvé. Dobrou predzvesťou budúceho úsilia sa môže stať vrelé prijatie Svätého Otca všetkými obyvateľmi Beninu bez rozdielu.

„Všetci Beninci, moslimovia i veriaci tradičných náboženstiev pozdĺž ciest vítali Svätého Otca a chceli, aby im požehnal. Pápežské požehnanie je pre nás Afričanov niečo veľmi dôležité,“ vysvetľuje predseda Beninskej biskupskej konferencie. Jeho slová potvrdzuje sestra Lenie Dochamou, generálna sekretárka beninskej Charity. „Nikdy som pri žiadnej štátnej návšteve nezažila takúto „mobilizáciu“. Bolo neuveriteľne sledovať, ako Kristov námestník dokázal uviesť do pohybu celý národ – a nie iba kresťanov. Boží posol – Svätý Otec, ktorý k nám prichádza hovorí o Božej láske – to bol významný moment evanjelizácie, ktorý nás tiež zaväzuje. Cirkev v Afrike už robí veľa, ale má pred sebou ešte dlhú cestu, aby toto poslanstvo naozaj uskutočnila.“

-jag-

Teraz je rad na Afrike realizovať zmierenie, spravodlivosť a pokoj

Vatikán/Benin (22. novembra, RV) – „Zmierenie, spravodlivosť a pokoj“ tri slová motta apoštolskej cesty a veľká výzva, ktorú Benedikt XVI. zanechal nie len miestnej Cirkvi, ale celej Afrike – hovorí vo svojom rozhovore pre Vatikánsky rozhlas Mons. Antoine Ganyé, arcibiskup Cotonou a predseda miestnej biskupskej konferencie. Arcibiskup v rozhovore hodnotí pápežovu 22. apoštolskú cestu.

„Bol to pre ľudí veľký úspech. Táto cesta nás pozýva k skutočnému priateľstvu s Bohom, s ľuďmi a predovšetkým so sebou samými. Sme citliví na hodnoty ako sú zmierenie, spravodlivosť a pokoj, ktoré všetci hlboko chápeme.“

Hlavnou témou pápežovej cesty bola nádej, ktorú rozoberá apoštolská exhortácia.

Benedikt XVI. týmto ukázal pozitívne aspekty Afriky práve v kontraste mnohých predsudkov a pochybných predstáv.

„Verím v túto nádej: Boh urobí všetko preto, aby nám pomohol, aby rástla naša viera. Ľudia sú pripravení urobiť všetko pre to, aby sa nádej stala realitou“.

Veľkým prekvapením bolo ako ľudia prijali Benedikta XVI. a ich záujem o všetko, čo robil.

„Všetci obyvatelia Beninu, moslimovia ale aj veriaci tradičných náboženstiev, príslušníci všetkých náboženstiev boli prítomní popri ceste, kadiaľ prechádzal pápež, pretože všetci chceli jeho požehnanie. Požehnanie Svätého Otca je pre nás Afričanov niečo nesmierne dôležité!“

Aká je nádej, podľa vás, pre budúcnosť Cirkvi v Benine a v Afrike ako takej?

„Osobne prosím všetkých kňazov, aby pracovali s ľuďmi, s kresťanmi a so všetkými, aby tieto tri hodnoty – zmierenie, spravodlivosť a pokoj – mohli vstúpiť do života každého z nás. Teraz začína skutočná práca, pretože ľudia spoznali dôležitosť týchto hodnôt. Z tohto dôvodu teraz musíme pracovať spolu so všetkými kresťanmi, aby sa každý kresťan stal misionárom pre tých, ktorí ešte nie sú kresťanmi.“

-js-

Páter Lombardi upozornil na pozitívnu víziu možnosti Afriky

Vatikán, 22. novembra (RV CZ) - Páter Federico Lombardi SJ, hovorca Svätej stolice, upozornil pri záverečnom hodnotí apoštolskej cesty Benedikta XVI. do Beninu na pozitívnu víziu možností afrického kontinentu. „Nádej je nosným prvkom budúcnosti afrického kontinentu a poslanstvom Svätého Otca beninskej cesty. Príliš sme si navykli – najmä pokiaľ sa jedná o mimoeurópske svetadiely – na výpočet negatívnych aspektov. Samozrejme existujú konflikty, utrpenie i choroby, avšak príliš často zakrývajú pozitívny obraz. Utrpenie je nutné prekonať pomocou veľkých zdrojov, ktoré tu sú a ktoré treba uvoľniť a podporiť – múdrou vládou, výchovou, hlásaním kresťanskej nádeje. Afričania tomu bez veľkého rečenia porozumeli a prejavili to radosťou, s akou Svätého Otca prijali,“ zhrnul hovorca Svätej Stolice výzvu Benedikta XVI. „Afrika, vstaň!“

-jag-

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Apoštolská cesta do Beninu

Vatikán, 23. novembra (RV) – V katechéze počas generálnej audiencie sa Svätý Otec vrátil k ceste do Beninu.

Drahí bratia a sestry,

moje pocity vzbudené nedávnou apoštolskou cestou do Beninu sú vo mne ešte stále veľmi živé. Preto sa chcem dnes pozastaviť práve nad touto cestou. Úplne spontánne túžim vzdať vďaka Pánovi: On, vo svojej prozreteľnosti mi doprial, aby som sa po druhýkrát vrátil do Afriky ako nástupca sv. Petra, pri príležitosti 150. výročia počiatkov evanjelizácie Beninu a taktiež pri príležitosti oficiálneho podpísania a odovzdania africkému cirkevnému spoločenstvu posynodálnu apoštolskú exhortáciu *Africae munus*. Po hlbokom premýšľaní a analýze, ako aj s pomocou návrhov 2. mimoriadneho zhromaždenia Synody biskupov pre Afriku, ktorá sa konala vo Vatikáne v októbri 2009, som v tomto dokumente chcel ponúknuť niektoré dôležité línie pastoračných aktivít pre tento veľký Africký kontinent. Zároveň som chcel vzdať poctu a pomodliť sa pri hrobe významného syna Beninu i Afriky, ako aj veľkého muža Cirkvi, nezabudnuteľného kardinála Bernardina Gantina, spomienka na ktorého je veľmi živá v jeho krajine, ktorá ho považuje za Otca vlasti, ako aj celého kontinentu.

Rád by som dnes zopakoval moje poďakovanie všetkým tým, ktorí prispeli k realizácii tejto mojej púte. V prvom rade ďakujem prezidentovi Beninskej republiky, ktorý ma s veľkou úctou a srdečnosťou privítal v krajine; ďalej arcibiskupovi diecézy Cotonou a všetkým cteným bratom biskupom, ktorí ma srdečne prijali. Taktiež ďakujem všetkým kňazom, rehoľníkom, rehoľníckam, diakonom, katechétom a nespočetnému zástupu bratov a sestier, ktorí ma sprevádzali počas týchto milostiplných dní. Prežili sme spolu dojímavú skúsenosť viery a obnoveného stretnutia so živým Ježišom Kristom, v kontexte 150. výročia evanjelizácie Beninu.

Pri nohách Svätej Panny – uctievanej mimoriadnym spôsobom najmä v Bazilike Nepoškvrneného počatia v meste Ouidah – som odovzdal ovocie 2. mimoriadneho zhromaždenia Synody biskupov pre Afriku. Podľa vzoru Márie prijala Cirkev v Afrike dobrú zvesť Evanjelia a priviedla mnohé národy k viere. Teraz sú kresťanské komunity v Afrike – ako zdôraznila aj téma synody, ako aj motto mojej apoštolskej cesty – povolané k obnoveniu vo viere, aby tak boli vždy viac v službe zmierenia, spravodlivosti a pokoja. Sú pozvané k zmiereniu vo svojom vnútri, aby sa tak stali radostným nástrojom Božieho milosrdenstva, a aby vniesli do Cirkvi svoje vlastné duchovné i materiálne bohatstvo v úsilí o spoločné dobro.

Tento duch zmierenia je prirodzene nevyhnutný aj na občianskej úrovni a vyžaduje otvorenosť voči nádeji, ktorá má oživovať aj socio-politický a ekonomický

život kontinentu, ako som aj zdôraznil počas stretnutia s politickými predstaviteľmi krajiny, diplomatickým zborom a predstaviteľmi hlavných náboženstiev. Pri tejto príležitosti som chcel poukázať práve na nádej, ktorá má oživovať túto cestu kontinentu, ukazujúc túžbu po slobode a spravodlivosti, ktorá – najmä v týchto posledných mesiacoch – oživuje srdcia mnohých afrických národov.

Podčiarkol som potrebu vytvorenia spoločnosti, v ktorej vzťahy medzi rozdielnymi etnikami a náboženstvami sú charakterizované dialógom a harmóniou. Všetkých som pozval k tomu, aby sa stali pravými rozsievačmi nádeje v každej situácii a v každom prostredí.

Kresťania sú ľuďmi nádeje a je nemožné, aby sa nestarali o vlastných bratov a sestry: túto pravdu som pripomenul nespočetnému zástupu veriacich, ktorí sa zhromaždili na nedeľnej eucharistickej slávnosti na Štadióne priateľstva v Cotonou. Bol to mimoriadny okamih modlitby a oslavy, na ktorom sa zúčastnili tisícky veriacich z Beninu i ostatných afrických štátov, od najstarších po najmladších: bolo to úžasné svedectvo toho, ako môže viera zjednotiť celé generácie a dokáže odpovedať na výzvy každého obdobia života.

Počas tejto dojímavej slávnosti som odovzdal predsedom jednotlivých biskupských konferencií Afriky posynodálnu apoštolskú exhortáciu *Africae munus* – ktorú som podpísal deň predtým v meste Ouidah – určenú biskupom, kňazom, rehoľníkom a rehoľníckam, katechétom a laikom celého Afrického kontinentu. Zverujúc im ovocie 2. mimoriadneho zhromaždenia Synody biskupov pre Afriku som ich požiadal o ich pozorné meditovanie a plné zrealizovanie, aby účinne odpovedali na náročné evanjelizačné poslanie putujúcej Cirkvi v Afrike v treťom tisícročí. V tomto dôležitom texte nájde každý veriaci základné línie, ktoré budú sprevádzať a napomáhať ceste Cirkvi v Afrike, povolanej k tomu, aby sa stávala vždy viac „sol'ou zeme“ a „svetlom sveta“.

Na všetkých som sa obrátil s výzvou stať sa neúnavnými tvorcami spoločenstva, pokoja a solidarity, aby tak spolupracovali na vytváraní Božieho plánu spásy pre ľudstvo. Afričania odpovedali svojim entuziazmom na pápežovo pozvanie a na ich tvárach – naplnených zapálenou vierou a presvedčeným príľnutím k Evanjeliu života – som mohol opäť spoznať potešujúce znamenia nádeje pre veľký africký kontinent.

Dotkol som sa týchto znamení aj na stretnutí s deťmi a s trpiacimi. Vo farskom Kostole sv. Rity som okúsil radosť zo života, veselosť a entuziazmus nových generácií, ktoré predstavujú budúcnosť Afriky. Pred slávnostným zástupom detí, jedným z mnohých zdrojov a bohatstiev kontinentu, som poukázal na osobu sv. Kizita,

ugandského chlapca, zabitého pretože chcel žiť podľa Evanjelia, a vyzval som každého, aby svedčil o Ježišovi pred svojimi vrstovníkmi. Návšteva vo foyeri „Pokoj a radosť“, spravovanom Misionárkami lásky Matky Teresy, mi priniesla moment veľkého dojatia pri stretnutí s opustenými a chorými deťmi a umožnila mi vidieť celkom konkrétne, ako láska a solidarita dokážu sprítomniť v slabosti silu a náklonnosť zmŕtvychvstalého Krista.

Radosť a apoštolské zanietenie, s ktorým som sa stretol medzi kňazmi, rehoľníkmi, rehoľničkami, seminaristami a laikmi, zhromaždenými vo veľkom počte, predstavuje znak nádeje pre budúcnosť Cirkvi v Benine. Vyzvúc všetkých k autentickému a živému viere a ku kresťanskému životu vyznačujúcemu sa čnosťami, som povzbudil každého, aby žil svoje poslanie v Cirkvi s vernosťou učeniu Magistéria, v spoločenstve medzi sebou a so svojimi pastiermi, naznačiac zvlášť kňazom cestu svätosti, vo vedomí, že služba nie je iba jednoduchá spoločenská funkcia, ale je to prinášanie Boha človeku a človeka k Bohu.

Intenzívnym okamihom spoločenstva bolo stretnutie s episkopátom Beninu, keď sme uvažovali osobitným spôsobom o pôvode evanjeliových zvestí v ich krajine, o diele misionárov, ktorí štedro darovali svoj život, neraz hrdinským spôsobom, aby bola Božia láska ohlasovaná všetkým. Biskupom som adresoval pozvanie, aby v rodinách, farnostiach, spoločenstvách a cirkevných hnutiach vhodným spôsobom uplatňovali pastoračné iniciatívy pre podporu neustáleho opätovného objavovania Svätého písma, zdroja duchovnej obnovy a príležitosti k prehĺbeniu viery. Z tohto obnoveného priblíženia sa k Božiemu slovu a znovuoobjavenia svojho krstu, laickí veriaci budú čerpať silu pre svedectvo svojej viery v Krista a v jeho evanjelium vo svojom každodennom živote. V tejto kľúčovej fáze pre celý kontinent Cirkev v Afrike, so svojím ušľachtilým úsilím v službe evanjeliu, s odvážnym svedectvom aktívnej solidarity, bude môcť byť protagonistom nového obdobia nádeje. V Afrike som videl sviežosť vyjadrenia „áno“ životu, sviežosť v náboženskom zmysle a v zmysle nádeje, vnímanie skutočnosti v jej celistvosti s Bohom a nezredukovanej na pozitivizmus, ktorý napokon uhasí nádej. To všetko hovorí o tom, že na tomto kontinente je zásobáreň života a vitality pre budúcnosť, s ktorou môžeme počítať, s ktorou môže počítať Cirkev.

Táto moja cesta zahŕňala aj veľkú výzvu pre Afriku, aby zamerala všetko úsilie na ohlasovanie evanjelia tým, ktorí ho ešte nepoznajú. Ide o obnovenie snahy o evangelizáciu, ku ktorej je povolaný každý pokrstený, podporujúci zmierenie, spravodlivosť a pokoj. Panne Márii, Matke Cirkvi a Našej Panej Afriky, zverujem tých, ktorých som mal možnosť stretnúť na tejto mojej nezabudnuteľnej apoštolskej ceste. Jej zverujem Cirkev v Afrike. Nech materinské orodovanie Panny Márie, „ktorej srdce je vždy nasmerované k Božej vôli, podporuje každú snahu o obrátenie, upevní každú iniciatívu zmierenia a posilní každé úsilie v prospech pokoja vo svete, ktorý je smädný a hladný po spravodlivosti“ (Africae munus, 175).

Preklad: Lubomír Rebek, foro RV CZ

Benedikt XVI. prijal ruského metropolitu Hilariona

Vatikán, 25. novembra (RV CZ) – Benedikt XVI. prijal na strednej audiencii z rúk ruského pravoslávneho metropolitu Hilariona dokumentáciu druhého katolícko-pravoslávneho fóra, ktoré sa konalo pred rokom na ostrove Rhodos. Metropolitu, ktorý pri moskovskom patriarcháte zastáva úrad vedúceho oddelenia pre vonkajšie vzťahy, sprevádzal katolícky arcibiskup z bieloruského Mohyleva Tadeusz Kondrusiewicz a ďalší pravoslávni a katolícki biskupi. Metropolita Hilarion tlmočil Svätému Otcovi srdečné pozdravy od moskovského patriarchu Kirilla. Vlnajšie katolícko-pravoslávne fórum sa venovalo povahe vzťahov medzi štátom a cirkvou. To budúce bude od 5. do 8. júna v Lisabone a jeho témou bude kríza a chudoba ako výzva súčasnosti. -mig-

Svätý Otec pozdravil členov Caritas Italiana

Vatikán, 24. novembra (RV) – Benedikt XVI. prišiel do Baziliky sv. Petra pozdraviť členov Caritas Italiana, ktorí sa v Ríme zišli pri príležitosti 40. výročia založenia tejto inštitúcie. Pri stretnutí im Svätý Otec okrem iného povedal: „Vám je v skutočnosti zverená dôležitá vzdelávacia úloha v spoločnosti, rodinách a civilnej spoločnosti, kde je Cirkev povolaná byť svetlom (porov. Fil 2,15). Ide o prevzatie zodpovednosti učiť dobrému životu podľa evanjelia, ktorý bude takým iba vtedy, ak bude obsahovať organické svedectvo lásky. [...] Ľudstvo nepotrebuje iba dobrodincov, ale potrebuje ľudí pokorných a konkrétnych, ktorí podobne ako Ježiš budú vedieť stáť po boku svojich bratov a zdieľať s nimi aspoň trochu ich námahy. Jedným slovom, ľudstvo hľadá znamenia nádeje. Náš zdroj nádeje je v Pánovi. Z tohto dôvodu je potreba Charity: nie aby im preukázala iba milosrdnú lásku, ale aby bola znakom Kristovej milosrdnej lásky, znakom, ktorý prináša nádej. Drahí priatelia, pomôžte Cirkvi ako celku urobiť Božiu lásku viditeľnou. [...] Odpovedať na potreby – pokračoval Svätý Otec – neznamená iba dať chlieb hladnému, ale tiež zaoberať sa otázkou, prečo je hladný, s Ježišovým pohľadom, ktorý dokázal vidieť hĺbku reality tých osôb, ktoré k nemu prichádzali. Práve v tejto perspektíve máte vstúpiť do reality súčasného sveta ako animátori a pracovníci milosrdnej lásky“.

Pred samotným stretnutím sa členovia Caritas Italiana zúčastnili v Bazilike sv. Petra na svätej omši, ktorú slávil predseda Biskupskej konferencie Talianska Angelo Bagnasco. -js-

Benedikt XVI. dal súhlas s voľbou gréckokatolíckeho biskupa

Vatikán, 21. novembra (TK KBS) – Benedikt XVI. dal svoj súhlas s kánonickou voľbou Synody biskupov Gréckokatolíckej cirkvi v Rumunsku, ktorá zvolila otca Claudia-Lucian Popa, rektora Pápežského kolégia „Pio Romeno“ v Ríme, za kuriálneho biskupa Vyššieho arcibiskupstva. Súhlas dal dnes vo Vatikáne.

Novozvolený biskup sa narodil 22. júla 1972 v Sedmohradsku v mestečku Piscolt, Eparchia Oradea Mare v učiteľskej rodine. Starý otec z matkinej strany o. Victor Vancu bol kňazom Gréckokatolíckej cirkvi Rumunska, ktorá bola podobne ako tomu bolo na Slovensku počas komunistického režimu likvidovaná. Po roku štúdia chémie v Bukurešti v roku 1990 vypočul volanie ku kňazskej službe, vstúpil do seminára a stal sa študentom teológie. V rokoch 1991 až 1999 bol študentom Pápežskej akadémie „Pio Romeno“ v Ríme. Kňazskú vysviacku prijal v roku 1995. Vyštudoval filozofiu na Pápežskej univerzite Urbaniana, potom teológiu na Pápežskej Gregorovej univerzite. Pred príchodom do Ríma pôsobil v pastoračnej službe v gréckokatolíckej rumunskej misii vo Francúzsku v Paríži.

Vladimír Teodor Miroššay

Bazilika Santa Maria Maggiore má nového arcikňaza

Vatikán, 21. novembra (RV) - Benedikt XVI. menoval nového arcikňaza Pápežskej Baziliky Santa Maria Maggiore. Stal sa ním Mons. Santos Abril y Castelló, titulárny arcibiskup Tamady, doterajší vicekamerlengo Svätej rímskej cirkvi. -js-

Prefekt Kongregácie pre biskupov o nomináciách biskupov

Vatikán, 25. novembra (RV CZ) – „Ľudia chcú byť dočenení a chcú robiť kariéru, to je normálne. Povinnosťou biskupa je ale pristupovať k svojim zámerom kriticky. Každé ráno si musí položiť otázku, komu skutočne slúži, uviedol k téme vedeniu v Cirkvi kardinál Marc Quillet. Tento kanadský kardinál je od minulého roku na čele Kongregácie pre biskupov, ktorá pomáha Svätému otcovi v rozhodovaní o nových nomináciách. Podľa kardinála Quelleta má v dnešnej sekularizovanej dobe

dobry biskup vynikať predovšetkým v hlásaní evanjelia a pripravenosti verejne hájiť svoju vieru. Ako povedal kardinál, stále častejšie sa stretáva s odmietaním pápežských nominácií zo strany kňazov či biskupov, ktorým sú ponúknuté. Takýchto prípadov je viac, než som si predstavoval, skôr než som prijal tento úrad, priznáva kardinál Quillet.

Počet biskupov však stále rastie. Dnes ich je viac než päť tisíc, teda dvakrát viac než sa zúčastnilo II. vatikánskeho koncilu. Preto je tiež náročné udržať päťročný rytmus návštev ad limina apostolorum, uvádza kanadský kardinál. Na konci pontifikátu Jána Pavla II. bol interval úradných návštev vo Vatikáne predĺžený na sedem rokov a tak to aj zostalo.

Podľa prefekta Kongregácie pre biskupov je procedúra nominácií prejavom kolegiality, ktorý postuloval Koncil. Je to mechanizmus, ktorý spravidla funguje dobre, i keď sú i výnimky, priznáva kardinál Quillet. Pripomína zároveň, že práce kongregácie a nuncií má v tejto súvislosti poradný charakter. Posledné rozhodnutie urobí Svätý Otec. Stáva sa, že na našu pomoc úplne rezignuje, keď zvaží, že sám pozná situáciu v danej miestnej cirkvi lepšie a má dobrého kandidáta na úrad biskupa. Kardinál Quillet tiež pripomenul, že v dobe II. vatikánskeho koncilu sa začal proces internacionalizácie rímskej kúrie. V poslednej dobe k nej došlo tiež na Kongregácii pre biskupov. Zatiaľ ešte nedávno úzke vedenie kongregácie bolo v rukách troch Talianov, dnes je celé jej prezídium mimotalianske. V našom úrade ale stále pracuje mnoho talianskych kňazov, dodáva kanadský kardinál. Je to nevyhnutné. Korešpondencia s nunciami totiž prebieha v taliančine, uviedol kardinál Marc Quillet v rozhovore pre denník Avvenire. -job-

Svätý Otec menoval nového apoštolského nuncia v Írsku

Vatikán, 26. novembra (RV CZ) – Benedikt XVI. vymenoval nového apoštolského nuncia v Írsku. Stal sa ním o. Charles Brown, ktorý až doteraz pracoval pre Kongregáciu pre náuku viery. Okrem iného bol tiež jedenásť rokov po boku kardinála Ratzingera. Neobvyklé menovanie Browna na diplomatický post zodpovedá mimoriadne náročným úlohám, ktoré stoja pred novým zástupcom Svätej stolice v Írsku, a to najmä po nedávnych útokoch tamojšieho ministerského predsedu Kennyho a írskeho parlamentu (21. júla) proti Benediktovi XVI. v súvislosti s prípadmi sexuálneho zneužívania v Írsku. O. Brown, ktorý bol zároveň vymenovaný za arcibiskupa, sa narodil pred 52 rokmi v USA, ale je írskeho pôvodu. Doteraz pracoval na oddelení Kongregácie pre náuku viery, ktorá sa zaoberala práve riešením prípadov sexuálneho zneužívania.

Na zasadnutí Pápežskej rady pre laikov v Ríme aj Slovenka

Rím, 23. novembra (TK KBS) – Od 24. do 26. novembra bude v Ríme 24. plenárne zasadnutie Pápežskej rady pre laikov. Úlohou tejto rady, v službe Svätému Otcovi, je zdokonaľiť povolanie a úlohu laikov v Cirkvi a v modernom svete. Na zasadnutí sa osobne zúčastní aj členka predsedníctva Fóra kresťanských inštitúcií Katarína Hulmanová.

Téma 24. zasadnutia je „Otázka Boha dnes: Nemali by sme stále znova začínať od Boha?“ Druhá časť názvu je citát z knižného interview Svätého Otca „Svetlo sveta“. Naliehavosť otázky Boha v dnešnom svete, ako aj potreba znovupotvrdenia významu absolútnosti Boha, je pravdepodobne najviac preberaná téma Benedikta XVI. v jeho náukách. Je to taktiež téma, ktorá rezonuje medzi laikmi po celom svete. Tí každý deň žijú svoje kresťanské povolania na miestach, kde nie sú odkazy na Boha vítané a tolerované, predovšetkým na Boha Ježiša Krista.

Prvý deň zasadnutie pozostáva z dvoch častí. Predpoludním bude zamerané na učenie Benedikta XVI., na danú tému, na sociálno-kultúrne preskúšavanie viery a tiež na neveru v modernom svete. Popoludní sa bude diskutovať na tému opodstatnenosti viery a tiež o špecifickom poslanstve kresťanstva. Druhý deň sa bude venovať spoločnej oblasti medzi vierou a neverou. Tu môže prísť k veľkej rozmanitosti svedectva o význame Boha v rôznych prostrediach; Čo znamená rozpoznať Boha vo verejnom živote a tiež oblasť výskumu a dialógu, ktorý Pápež nazýva „nádvorie pohanov“.

Sobotné ráno bude venované úvahe o nachádzaní najlepšieho spôsobu rozhovoru s Bohom; tiež sa očakáva, že sa uskutoční audiencia so Svätým Otcom. Popoludní sa bude diskutovať o programe a víziách dikastéria. Medzi rečníkmi zasadnutia budú tiež aj neveriaci vysokého postavenia, ktorí sú známi svojou schopnosťou dialógu a hĺbkou pohľadu. Oni tak pomôžu pochopeniu ťažkostí a očakávania ohľadom otázky Boha, ktorá je citeľná zo strany množstva našich súčasníkov, ktorí ešte neuverili.

Najdôležitejšia časť stretnutia budú príspevky členov a konzultorov Pápežskej rady pre laikov. Tí so sebou prinesú svoje vlastné úvahy a skúsenosti, ktoré nazbierali vo svojich vlastných kultúrnych a geologických súvislostiach a sú veľmi rozmanité.

Tieto zasadnutia sú dôležitou príležitosťou pre reflexiu a výmenu skúseností medzi členmi a konzultormi dikastéria. Takto je možné získať nové a dôležité prvky, ktoré môžu viesť a ovplyvňovať programy Pápežskej rady pre laikov. Každé zasadnutie sa zaoberá témou, vybratou spomedzi tých, ktoré v poslednej dobe vystúpili do popredia v učení Svätého Otca. Takou, ktorá je spojená s otázkami, ktoré si kladú laici v dnešnom svete.

Benedikt XVI. prijal účastníkov zasadnutia

Benedikt XVI. 25. novembra prijal na osobitnej audiencii účastníkov plenárneho zasadnutia Pápežskej rady pre laikov.

„Drahí členovia Pápežskej rady pre laikov,

rád sa stretávam s vami všetkými, ktorí ste sa zišli na 25. plenárnom zasadnutí. Srdečne pozdravujem všetkých, obzvlášť veriacich laikov, ženy i mužov, ktorí spolu vytvárate toto dikastérium. Od vášho posledného plenárneho zasadnutia ste boli zapojení do viacerých mimoriadnych iniciatív, spomedzi ktorých chcem spomenúť najmä Kongres pre veriacich laikov Ázie a Svetové dni mládeže v Madride. Boli to intenzívne okamihy viery a cirkevného života, dôležité aj v perspektíve ďalších dvoch cirkevných udalostí, ktoré budeme sláviť v budúcom roku: 13. riadne generálne zhromaždenie synody biskupov o novej evanjelizácii a otvorenie Roku viery.

Téma, ktorou ste sa počas tohtoročného plenárneho zasadnutia chceli zaoberať - „Otázka Boha v súčasnosti“ - sa mi zdá mimoriadne dôležitá. Kladenie si tejto otázky by nás nikdy nemalo unaviť. Vždy by sme mali „znovu začať od Boha“, aby sme človeku opäť dali úplnosť vo všetkých dimenziách a jeho plnú dôstojnosť. Vskutku mentalita, ktorá sa veľmi rozšírila v našich časoch - spočívajúca v odmietaní akéhokoľvek odvolávania sa na transcendentnosť - sa ukázala neschopná pochopiť a ochrániť človeka. Rozšírenie tejto mentality spôsobilo krízu, ktorú dnes prežívame; krízu, ktorá je predovšetkým krízou podstaty a základných hodnôt, a až potom krízou ekonomickou a sociálnou. Človek, ktorý sa snaží žiť čisto pozitivisticky, s pohľadom upretým na to, čo možno spočítať a odmerať, je nakoniec udusený. Otázka Boha je v tomto kontexte istým spôsobom „otázkou otázok“. Privádza nás k základným otázkam človeka, k jeho túžbe po pravde, šťastí a slobode, ktoré sú vpísané do jeho srdca a ktoré chce zrealizovať. Človek, ktorý v sebe opäť vzbudí túto otázku Boha, otvára sa nádeji, hodnovernej nádeji, pre ktorú sa oplatí čeliť namáhavej ceste prítomnosťou (porov. Spe Salvi, 1).

No ako vzbudiť túto otázku Boha, aby sa stala podstatnou otázkou? Drahí priatelia, ak je pravdou, že „na začiatku kresťanského bytia nie je etické rozhodnutie alebo nejaká veľká myšlienka, ale stretnutie s udalosťou, stretnutie s osobou“ (Deus Caritas est, 1), tak otázka Boha býva vzbudená stretnutím s tým, kto má dar viery; s tým, kto má živý vzťah s Pánom. Boha možno spoznať skrze mužov a ženy, ktorí ho poznajú: cesta k nemu prechádza veľmi konkrétnym spôsobom skrze toho, kto ho už stretol. Práve v tomto je úloha veriacich laikov - vaša úloha! - mimoriadne dôležitá. Ako zdôrazňuje Christifideles laici, toto je vaše špecifické povolanie: v poslaní Cirkvi „...mimoriadna úloha prislúcha veriacim laikom, vzhľadom na ich „svetský charakter“, ktorý ich zaväzuje - vlastným a nenahraditeľným spôsobom - ku kresťanskej inšpirácii časného poriadku“ (č. 36). Ste povolaní ponúknuť priehľadné svedectvo o dôležitosti tejto otázky Boha v akomkoľvek kontexte zmýšľania a konania.

V rodine, práci, politike i ekonomike súčasný človek potrebuje vidieť svojimi očami a na vlastnej koži zakúsiť, že – nech ide o čokoľvek – s Bohom alebo bez Boha sa všetko mení.

Výzva tejto mentality uzatvorenej pred transcendentnom nevyhnutne vedie samotných kresťanov k rozhodnému návratu k centrálnosti Boha v ich životoch. Niekedy sa veľmi snažíme, aby bola prítomnosť kresťanov v sociálnej, politickej alebo ekonomickej sfére viac zjavnou a možno sme sa až tak veľmi nezaberali pevnosťou našej viery, ako keby to bolo čosi, čo získame raz a navždy. V skutočnosti však kresťania neobývajú nejakú vzdialenú planétu, uchránení od „chorôb“ tohto sveta, ale prežívajú a problémy, dezorientáciu a ťažkosti tohto času. Preto je veľmi urgentné znovu predostrieť túto otázku Boha aj v samotnom cirkevnom kontexte. Koľkokrát, napriek tomu, že sa nazývame kresťanmi Boh nie je centrálnym vzťahným bodom v našom zmýšľaní, konaní a v základných životných rozhodnutiach. Prvou odpoveďou na veľkú výzvu našej doby je teda hlboké obrátenie nášho srdca, aby nás krst, ktorý nás urobil svetlom sveta a soľou zeme, mohol skutočne pretvoriť.

Drahí priatelia, poslanie Cirkvi potrebuje úsilie všetkých svojich členov, obzvlášť veriacich laikov v životnom prostredí, do ktorého vás Pán povolal, sa máte stať odvážnymi svedkami Boha, Ježiša Krista, žijúc váš krst. Preto vás zverujem príhovoru Blahoslavenej Panny Márie, Matke všetkých ľudí a zo srdca udeľujem vám a vašim drahým svoje apoštolské požehnanie.“

Katarína Hulmanová, Cubomír Rebek

Rada Európy o médiách, vierovyznaniach a náboženstvách

Luxembursko, 23. novembra (RV) – V rámci „Stretnutí 2011“ Rady Európy o náboženskej dimenzii a medzikultúrnom dialógu na podklade Európskeho kultúrneho dohovoru (1954) a Bielej knihy o medzikultúrnom dialógu (2008) organizuje Rada ministrov EÚ štvrté stretnutie. Uskutoční sa v Luxemburgu 28. a 29. novembra a bude sa venovať téme, ktorá bola načrtnutá v Macedónskom Ohride v roku 2010 – „Úloha médií v podpore medzikultúrneho dialógu, tolerance a vzájomného porozumenia: sloboda vyjadrovania médií a rešpekt voči kultúrnej a náboženskej odlišnosti“.

Stretnutie sa bude zaoberať aj tromi podtémami, ako sú: mediálne prejavy náboženského a nenáboženského presvedčenia; obraz a reč žien s náboženským a nenáboženským presvedčením v médiách; stavanie mostov na základe spoločných hodnôt. Na tomto stretnutí sa zúčastnia predstavitelia viacerých náboženstiev, neveriacich, zástupcovia médií, odborníci, akademici a reprezentanti medzinárodných a mimovládnych organizácií. -js-

Zdravá laickosť a netolerantný sekularizmus v Európe

Vatikán, 23. novembra (RV) – „V Európe dneška je čoraz ťažšie rozlíšiť medzi pravdou, omylom a lžou“ – povedal kardinál Tarcisio Bertone, vatikánsky štátny sekretár, vo svojom príhovore na stretnutí k 40. výročiu Rady európskych biskupských konferencií (CCEE), ktoré sa v utorok 22. novembra konalo vo Vatikáne. Rada ho organizovala v spolupráci s Pápežskou radou na podporu novej evanjelizácie. Venovali sa téme „Európa a nová evanjelizácia“.

„Akýsi pluralizmus“ – pokračoval Bertone – „nechce pripustiť, aby sa rozlišovalo medzi dobrom a zlom. Popri zdravej laickosti je tu netolerantný sekularizmus. Princíp nediskriminácie je často zneužívaný ako zbraň v konflikte práv pre vytvorenie diktatúry relativizmu, ktorý má tendenciu vylúčiť Boha, spoločenský a verejný rozmer viery či prítomnosť náboženských symbolov, a ktorý prerastá do otvoreného konfliktu s tradičnými kresťanskými hodnotami: proti manželstvu medzi mužom a ženou, proti obrane života od počatia po prirodzenú smrť.“

Kardinál Bertone sa vo svojom prejave dotkol tiež nestability finančných trhov a poznamenal, že hospodárska kríza nastoľuje nové otázky o zodpovednosti a etike. Luca Volonté, zástupca Rady Európy, sa vo svojom príspevku sústredil na profil politikov a kardinál Peter Erdő, arcibiskup Ostrihomu-Budapešti, analyzoval problematiku diskriminácie kresťanov. Prof. filozofie z Katolíckej univerzity v Paríži, Philippe Capelle-Dumont, hovoril o akejsi „amnézii“, často arogantnej, ktorá nie je schopná rozpoznať úlohu kresťanstva v Európe, nielen na úrovni umeleckej a sociálnej, ale aj kultúrnej a právnej pri zrode demokracie moderných štátov. -jak-

Vo Vatikáne sa začala konferencia o pastorácii v zdravotníctve

Vatikán, 24. novembra (RV) – Vo Vatikáne sa začala medzinárodná konferencia s názvom Pastorácia v zdravotníctve v službe životu vo svetle učiteľského úradu blahoslaveného Jána Pavla II., ktorú organizuje Pápežská rada pre pastoráciu v zdravotníctve. Potrvá do soboty 26. novembra. Konferencia nadväzuje na minuloročnú tému, ktorej úlohou bolo prehĺbenie učenia encykliky Caritas in Veritate z pohľadu spravodlivej a humannej zdravotnej starostlivosti. Účastníci tohtoročného stretnutia sa budú zaoberať reflexiou pápeža Benedikta XVI. v encyklike Spe salvi: „Miera ľudskosti sa podstatne určuje vo vzťahu k utrpeniu a k trpiacemu“. -js-

Ku kauze cirkevného nakladateľského koncernu Weltbild

Nemecko, 23. novembra (RV CZ) - „Denne sme vyzývaní k tomu, aby sme presvedčivo uvádzali do súladu naše kresťanské vyznanie s požiadavkami trhu. Meradlom je nás naša hodnotová orientácia – knihy a médiá môžu pomôcť k tomu, aby sme lepšie chápali náš svet“, hovorí o firemnej stratégii nakladateľský koncern Weltbild. Na webových stránkach tohto najväčšieho nemeckého internetového knihkupectva možno pritom nakúpiť tiež erotickú literatúru. Spoločníkmi nakladateľskej skupiny Weltbild je dvanásť nemeckých katolíckych diecéz, zväz diecéz Nemecka a berlínska Vojenská duchovná služba. Mediálny koncern zamestnáva 6400 spolupracovníkov a dosahuje ročný obrat 1,657 miliárd euro (stav k 30.06.2011).

Na túto rozporuplnú morálnu i ekonomickú situáciu upozornil nemecký denník Die Welt. Ostrá reakcia Benedikta XVI. nasledovala pred štrnástimi dňami pri akreditácii nového nemeckého veľvyslancu pri Svätej stolici. „Je načase energicky obmedziť prostitúciu a masové rozširovanie materiálov s erotickým či pornografickým obsahom, prístupných na internete. Svätá stolica bude dbať na to, aby Katolícka cirkev v Nemecku oveľa rozhodnejšie a zreteľnejšie zasahovala proti takýmto nedostatkom“, povedal Svätý Otec.

Tak zreteľne sa Svätý Otec pri rôznych kauzách vyjadruje málokedy, povedal denníku Die Welt kardinál Joachim Meisner. Pre mnohých to bolo neočakávané prekvapenie, dodáva kolínsky arcibiskup a upozorňuje na nebezpečenstvo straty cirkevnej identity v Nemecku: „Pokiaľ bude cirkev ako svet, už pre neho nie je alternatívou a nemá mu čo povedať“. Nemecka cirkev sa podobá autu, ktoré má veľmi veľkú karosériu a slabý motor, a preto sa neustále prehrieva. Mali by sme nájsť nejakú primeranejšiu a oveľa menšiu formu, odpovedajúcu našim silám. Dôležité je dôjsť do nebeského Jeruzalema – nezáleží, či v Mercedese alebo v Pande, hovorí kardinál Meisner a vyzýva k radikálnej odluke od nakladateľskej skupiny Weltbild. Nie je možné si počas týždňa zarábať tým, proti čomu v nedeľu kážeme, argumentuje arcibiskup Kolína nad Rýnom.

Pondelkové zasadanie stálej rady Zväzu nemeckých diecéz (Verband der Diözesen Deutschlands –VDD, 24% podielnik nakladateľskej spoločnosti) vo Würzburgu zatiaľ pristúpilo k menovaniu novej dozornej rady, ktorá bude bdieť nad morálnou bezpečnosťou publikácií. Členmi kontrolného grémiu sú aj dvaja zástupcovia zo sekretariátu Nemeckej biskupskej konferencie. Nemeckí biskupi vyjadrili svoje poľutovanie nad rozpútanou mediálnou kampanou, vedenou – neeticky – tiež zo strany kato-

líckych médií. Skreslene a neadekvátne o otázke informoval internetový portál kath.net, würzburgský list „Tagespost“ či „PUR-magazin“ nakladateľstvo Fe-Medienverlag, myslí si rada nemeckých diecéz. Správu totiž priniesli pod titulom „Biskupi ako producenti porna?“.

RV CZ jag

Rakúšania chodia podľa prieskumu častejšie na bohoslužby

Viedeň, 25. novembra (RV CZ) – Rakúšania chodia do kostola častejšie než pred dvomi rokmi, vyplýva z prieskumu Inštitútu pre výskum voľnočasových a turistických aktivít (IFT). Podľa výskumu monitoringu voľného času za rok 2011 – 19 percent opýtaných povedalo, že sa pravidelne zúčastňuje na bohoslužbách. Oproti 15 percentám z roku 2009 je to zreteľný nárast. Štatistické zisťovanie, ktoré zabezpečovala spoločnosť Spectra Marktforschung, sa zúčastnilo tisíc respondentov, predstavujúcich reprezentatívnu vzorku všetkých obyvateľov Rakúska.

-jag

Vo svete podľa štatistík pribúda každý deň 34-tisíc katolíkov

Taliansko, 23. novembra (RV/LaStampa) – Vo svete je jedna miliarda 160 miliónov katolíkov a každý deň pribúda ďalších 34-tisíc. Vyplýva to zo správy, ktorú pripravila agentúra Analysis Digital. Správa má názov Stav svetových misií. Približne dve miliardy osôb vo svete ešte nepočulo o evanjeliovom posolstve. Ďalšie 2 miliardy 680 miliónov ho už počulo, ale poznajú ho iba okrajovo a nie sú kresťania.

Na začiatku 20. storočia bolo 1600 kresťanských denominácií. V roku 2011 je ich 42 tisíc. Protestantov je 426 miliónov a každým dňom sa počet zvyšuje o 20 tisíc. V Pravoslávnych cirkvách je 271 miliónov pokrstených a ich počet denne rastie o 5 tisíc veriach. Anglikánov, prevažne v Afrike a Ázii, je 87 miliónov a denný nárast je 3 tisíc veriach. Tých, ktorých správa označuje za „marginálnych kresťanov“ – sem patria Svedkovia Jehovovi, Mormoni a všetci, ktorí neuznávajú Božstvo Ježiša alebo Najsvätejšiu Trojicu – je 35 miliónov.

Kresťania všetkých denominácií rozdali 71 miliónov výtlačkov Biblie. Teraz je vo svete 1 miliarda 741 miliónov Biblií, niektoré v tajnej forme. Každý rok odchádza 409 tisíc kresťanov na misie do inej krajiny.

-js-

V Benine biskupi Afriky na sympóziu debatujú o exhortácii

Benin, 22. novembra (RV CZ) - Predsedovia afrických biskupských konferencií, ktorí v nedeľu 20. novembra od Svätého Otca prevzali posynodálnu apoštolskú exhortáciu *Africae Munus*, zostávajú i po jeho odchode v Benine, aby sa na štvordňovom sympóziu v Cotonou zoznámili s jej obsahom a navrhli konkrétne spôsoby jej aplikácie v živote miestnych cirkví. Prinášame stručnú syntézu dokumentu, ktorú vypracovala česká redakcia Vatikánskeho rozhlasu.

Benedikt XVI. vypracoval dokument na základe 57 záverečných proposícií (*Propositiones*) druhej zvláštnej synody pre Afriku, ktorá sa pod titulom „Africká cirkev vo službe zmierenia, spravodlivosti a mieru“ konala vo Vatikáne v októbri 2009. *Africae Munus* vychádza z posynodálnej apoštolskej exhortácie *Ecclesia in Africa*, zverejnenej bl. Jánom Pavlom II. v roku 1995 po prvej zvláštnej africkej synode (1994) a zdieľa s ňou ideu cirkvi ako Božej rodiny. Z apoštolskej posynodálnej exhortácie *Verbum Domini* Benedikta XVI. preberá dôležitosť biblického apoštolátu. A konečne vytýčením pastoračného programu najbližších desaťročí evanjelizácie naväzuje na lineamenta pripravovanej všeobecnej synody o novej evanjelizácii.

Pápežský dokument sa delí do dvoch častí. Prvá skúma nosné štruktúry cirkevnej misie na africkom kontinente. V jej úvode Benedikt XVI. vyzýva k zmiereniu s Bohom a človekom a k vnútornej obnove (AM 13). Zdôrazňuje, že cirkev má povinnosť formovať ľudské vedomie a vychovávať ho k Božej spravodlivosti, ktorá považuje za neprijateľnú a nemorálnu konfiškáciu dohier v neprospech afrických národov (AM 24). Cirkev sa tu musí zastávať „najslabších“ (AM 27) a „stávať sa ich hlasom“ (AM 30). V akých konkrétnych oblastiach má cirkev tento postoj uplatňovať? Apoštolská exhortácia vymenováva katechézy, bedlivé rozpoznávanie aspektov, ktoré v rámci tradičných afrických náboženstiev napomáhajú či naopak bránia inkulturácii Evanjelia, a konečne podporu bratstva, nezlučiteľného s tribalizmom, rasizmom a etnocentrizmom. Svätý Otec nabáda k osobitnej ochrane rodín, žien, detí a života. Apoštolská exhortácia zdôrazňuje potrebu dobrej štátnej vlády v afrických štátoch, ktorej výrazom sú rešpektované stavy, slobodné voľby, nezávislé súdnictvo, transparentná a neskorumpovaná vláda. Zásadné dôležitosti nadobúda konkrétne nakladanie s prírodnými surovinami v záujme celej spoločnosti. Pozornosť je venovaná fenoménom migrácie, ktoré majú viesť k solidarite zahŕňujúcej „princíp nezištnosti a logiku daru ako „výraz bratstva“ (AM 86). Benedikt XVI. priznáva ústrednú úlohu dialógu, ktorý má byť udržiavaný na ekumenickej a medzináboženskej úrovni. Svätý Otec opätovne poukazuje na úctu voči moslimom, ktorí sú podobne ako kresťania monoteisti.

Druhá časť *Africae Munus* sa zameriava na oblasti cirkevného apoštolátu. Svätý Otec sa obracia adresne k biskupom, kňazom, seminaristom, laikom, diakonom, zasväteným osobám, katechétom, zamestnancom katolíckych vzdelávacích a zdravotníckych inštitúcií a predstaviteľom komunikačných prostriedkov. Vyzýva k trvalej formácii a zoznámeniu so sociálnym učením cirkvi. Katolícke diecézy majú byť „vzorom v správaní ľudí a v priehľadnom nakladaní s financiami“ (AM 104).

V súlade so záverečnými proposíciami synody pre Afriku apoštolská exhortácia konkrétne navrhuje zintenzívniť *lectio divina* a biblický apoštolát, usporiadať národný eucharistický kongres, navrhnuť ku kanonizácii nových kandidátov z afrického kontinentu, sláviť každoročne deň či týždeň zmierenia, podporovať Sympóziu biskupských konferencií Afriky a Madagaskaru (SECAM), ktorý v spolupráci so Svätou stolicou bude môcť uskutočniť „Rok zmierenia“ na celom kontinente. Benedikt XVI. uzatvára svoju apoštolskú exhortáciu zverením africkej evanjelizácie príhovorom Panny Márie a priáním, aby sa africká cirkev stala „duchovnými pľúcami ľudstva“.

-jag-

Meno Ježiš nakoniec môže byť v správach v Pakistane

Pakistan, 25. novembra (RV CZ) – Vďaka zásahu katolíckeho ministra pre medzináboženský súlad budú môcť obyvatelia Pakistanu používať v krátkych textových správach meno Ježiš Kristus. Akram Gill sa osobne stretol s predsedom štátneho telekomunikačného úradu Mohammedom Yaseenom, aby ho požiadal o zmenu v zoznamu 1500 vulgárnych slov, ktoré budú v budúcnosti mobilní operátori musieť blokovat ako mládeži neprístupné. Meno Ježiša Krista bolo zo zoznamu vyškrtnuté a pakistanská cirkev vyjadřila svoje uspokojenie nad možnosťou využívať k evanjelizácii tiež nové komunikačné technológie.

Toto čiastočné víťazstvo kresťanskej minority však zatiaľ nie je správou o umučení katolíckeho sociálneho aktivistu v pakistanskej provincii Paňdžáb. Akram Masih, otec štyroch detí, vystupoval proti moslimským latifundistom, ktorí za podpory lokálnych úradov vyvlastňujú pozemky kresťanských majiteľov. Vlni sa mu podarilo vyhrať bitku o parcely, na ktorých stoja dve kresťanské školy, avšak od tej doby sa stal terčom opakovaných vyhrážok. Akram Masih je už druhou obeťou islamskej pozemkovej mafie v oblasti, kde bol pred ôsmimi rokmi za podobných okolností zavraždený katolícky kňaz O. George Abraham.

-jag-

Biskup Stolárik navštívil Kongregáciu pre Boží kult a disciplínu sviatostí

Vatikán, 24. novembra (RV) – Košický pomocný biskup Mons. Stanislav Stolárik, ktorý je zároveň predsedom Liturgickej komisie Konferencie biskupov Slovenska (KBS), navštívil v týchto dňoch spolu s tajomníkom tejto komisie Andrejom Krivdom Kongregáciu pre Boží kult a disciplínu sviatostí vo Vatikáne. Vatikánskemu rozhlasu biskup Stolárik povedal, že sa stretli spolu s prefektom kongregácie kardinálom Antoniom Cañizaresom Lloverom, ktorého informovali o viacerých veciach, na ktorých zástupcovia Liturgickej komisie pracujú.

Biskup Stolárik priniesol prefektovi Kongregácie aj dva exempláre knihy Sväté prijímanie a kult eucharistického tajomstva mimo omše. Informoval ho okrem iného aj o pláne Liturgickej komisie KBS v najbližšej budúcnosti či celoslovenskom liturgickom dni, ktorý sa uskutočnil 14. novembra v Košiciach. -jak-

Sväté písmo v Bratislave čítali aj viacerí slovenskí umelci

Bratislava, 21. novembra (TK KBS) – V kostole sv. Ladislava v Bratislave od nedele 20. novembra 2011 do piatka 25. novembra 2011 bolo možné počas 6-tich dní a 5-tich nocí počúvať kontinuálne čítanie Biblie, ktoré sa uskutočnilo už druhýkrát.

Podujatie Biblia dňom i nocou otvoril krátkym príhovorom bratislavský arcibiskup a metropolita Mons. Stanislav Zvolenský, ktorý 20. novembra začal čítať prvé kapitoly knihy Genezis. Po ňom nasledovali básnik Michal Chuda, historik Jozef Hal'ko a viacerí slovenskí umelci, ako napríklad Božidara Turzonovová, Daniel Hevier, Štefan Bučko, Ján Gallovič či František Kovár.

V piatok v ranných hodinách (o 6:30) sa skončilo

čítanie Biblie. Záverečnú 22. kapitolu poslednej knihy Nového zákona i celej Biblie - Zjavenia svätého Jána - prečítal arcibiskup Zvolenský. Jeho záverečné slová po 108-hodinovom nepretržitom čítaní Svätého písma „Počuli sme Božie slovo“ boli nádherným zakončením celého čítania. „Ďakujeme dobrému Bohu, že nás posilnil svojím Svätým Duchom; dal nám silu, aby sme mohli aj v tomto roku prečítať celé Sväté písmo od Knihy Genezis po Knihu zjavenia svätého Jána apoštola; že nám dal silu, aby sme prepožičali náš hlas Božím slovám,“ uviedol Mons. Zvolenský. Do podujatia sa zapojilo 428 čítajúcich rozličných vekových kategórií, od mladých po starších, mužov i žien, manželov i slobodných i zasvätených osôb a približne 80 organizátorov. Juraj Vidéky

Arcibiskup Zvolenský prijal poslanca Rocca Buttiglioneho

Bratislava, 23. novembra (TK KBS) – O situácii Katolíckej cirkvi na Slovensku, v Taliansku, otázke podpory rodín, dôsledku rodinného života a ďalších témach debatovali predseda Konferencie biskupov Slovenska (KBS) Mons. Stanislav Zvolenský s talianskym politikom Rocom Buttiglioneom. Zvolenský ho prijal vo svojom sídle v Bratislave, kde hovorili aj o otázke vzťahu politikov a cirkvi. Buttiglione je aj členom Pápežskej rady pre sociálne otázky.

„My sme hovorili o situácii cirkvi na Slovensku, v Taliansku, o potrebe podpory rodín, o negatívnych dôsledkoch, ktoré prinášajú rozvody pri výchove detí, ako to spôsobuje veľké sociálne ťažkosti pre deti, ktoré trpia rozpadnutými rodinami, hovorili sme o možnostiach, ako podporovať rodiny,“ povedal TK KBS Zvolenský. Pripomenul, že hovorili spolu aj Svetovom stretnutí rodín, ktoré sa uskutoční budúci rok na prelome mája a júna v Miláne.

Arcibiskup Zvolenský a Buttiglione spomenuli i otázku vzťahu cirkvi a politikov. „On (Buttiglione – pozn. TK KBS) je taký nádherný príklad toho, ako môžu byť tie hodnoty kresťanské - katolícke prítomné v tom civilnom svete, aj v politickom živote,“ uviedol bratislavský arcibiskup. U politika ocenil, že v talianskej, ale aj v európskej politike jasne deklaruje svoju vernosť ku kresťanským mravným zásadám v politickom živote.

Profesor Rocco Buttiglione je podpredsedom talianskej poslaneckej komory a členom Únie Kresťanskodemokratickej strany a Demokratickej strany Centro v Taliansku. Politik v roku 2004 bol nominovaný do funkcie Komiséra EÚ pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť. Za jeho jednoznačné názory na manželstvo a sexualitu ho kritizovali európski socialisti. Označili ho za inkvizítora a netolerantného človeka a napokon sa nemohol stať komisařom EÚ. -ml-

Skončila Trnavská novéna i Rok Panny Márie Trnavskej

Trnava, 23. novembra (TK KBS) - V pondelok 21. novembra na svätej omši, ktorú celebrouval trnavský arcibiskup Mons. Róbert Bezák, CSsR., bola ukončená tohtoročná Trnavská novéna. Na konci svätej

omše dekan Marcel Kubinec oznámil ukončenie Roku Panny Márie Trnavskej, ktorý bol otvorený 21. novembra 2010 pri príležitosti 300. výročia zastavenia moru.

Mons. Róbert Bezák v homílii s názvom: „Máriin čas milosti v Cirkvi a ja“ sa obrátil na Pannu Máriu s vyjadrením vďaky a úcty za jej materinskú lásku, starostlivosť, obetu a život v tichosti. Tohtoročná novéna niesla podtitul Máriin čas milosti. Počas deviatich dní priblížili pozvaní kazatelia viaceré aspekty Máriinho života a nášho vzťahu k nej. Vyvrcholením Trnavskej novény bola svätá omša s procesiou v nedeľu 20. novembra, pri ktorej bol ulicami Trnavy nesený obraz Panny Márie Trnavskej. Záznamy homílií sú voľne prístupné v archíve na stránke tv.abu.sk.

Novéna, ktorá býva každoročne slávená od 13. – 21. novembra v Bazilike sv. Mikuláša v Trnave. V roku 1663 bola na príhovor Panny Márie zachránená Trnava pred tureckými vojskami. Opäť na jej príhovor prestal 21. novembra 1710 v meste pustošiť mor. Preto sa od týchto udalostí slávi deväťdňová pobožnosť, ktorá nesie názov Trnavská novéna.

Lucia Drábiková

Minister Lipšic na audiencii u Svätého Otca Benedikta XVI.

Vatikán, 24. novembra (RV) – Minister vnútra SR Daniel Lipšic sa v stredu 23. novembra zúčastnil na generálnej audiencii Svätého Otca, po ktorej sa s ním osobne stretol. „Pri tejto príležitosti som mu podaroval ikonu sv. Cyrila a Metoda v nadväznosti na nádejnú návštevu Slovenska. Som zopakoval pozvanie pre Svätého Otca, ktoré je tu vo Svätej stolici, vo Vatikáne, už dlhšie,“ povedal Lipšic pre Vatikánsky rozhlas.

Návšteva Vatikánu bola súčasťou jeho pracovnej návštevy. Počas nej sa stretol aj s riaditeľom Bezpečnost-

ných služieb civilnej ochrany a Žandárskeho zboru vaticánskeho mestského štátu Domenicom Gianim. V rámci tohto stretnutia si minister pozrel ukážku vaticánskeho bezpečnostného systému a švajčiarske kasárne. Stretol sa aj s kardinálom Leom Raymondom Burkem, prefektom Najvyššieho tribunálu apoštolskej signatúry, s Mons. Giuseppe Bertellom, prezidentom Guvernorátu a s Veľkým kancelárom Zvrchovaného Rádu maltézskych rytierov Jeanom-Pierrom Mazerym. Vo večerných hodinách rokoval so sekretárom pre vzťahy so štátmi Dominiqueom Francoisom Josephom Mambertim.

-js-

V Poprade vysvätili prvého trvalého diakona na území diecézy

Poprad, 26. novembra (TK KBS) – V Konkatedrále Sedembolestnej Panny Márie v Poprade dnes emeritný spišský biskup vysvätil prvého trvalého diakona pôsobiaceho na území Spišskej diecézy. Vysviacku prijal Karol Lev Irrgang, ktorý bol v minulosti starostom obce Hôrka neďaleko Popradu. Diakon absolvoval štúdium teológie a patričnú formáciu na Teologickom inštitúte a Kňazskom seminári v Spišskej Kapitule.

Po II. Vatikánskom koncile latinská cirkev obnovila opäť diakonát ako samostatný a trvalý stupeň hierarchie. Trvalý diakonát sa môže udeľovať aj ženatým mužom. Tí potom plnia skutočnú diakonskú službu či už v liturgickom a pastoračnom živote, alebo v sociálnych a charitatívnych dielach.

Peter Majda

Za účasti arcibiskupa Babjaka ocenili maliara Klimčáka

Martin, 22. novembra (TK KBS) - Za účasti prešovského arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka SJ a najvyšších matičných predstaviteľov 16. novembra udelili v Martine akademickému maliarovi, sochárovi a monumentalistovi Mikulášovi Klimčákovi zlatú medailu Matice slovenskej. Umelec, šíriaci vo svojom celoživotnom diele myšlienku cyrilometodskej misie solúnskych bratov, sa v uplynulých dňoch dožil jubilea 90 rokov.

Mikuláša Klimčáka v roku 2007, pri príležitosti jeho 85. narodenín, ocenil aj pápež Benedikt XVI – menoval ho za rytiera Rádu svätého Silvestra. „Som nesmierne vďačný Bohu, že máme takého významného, ale na Slovensku málo oceneného umelca. Všetci sa tešíme z tejto slávnosti, veď vaše celoživotné dielo sa venuje cyrilometodskej tradícii,“ uviedol Mons. Babjak. Súčasťou slávnosti bolo aj posvätenie budovy Matice slovenskej.

Zdroj: www.grkatba.sk/Michal Badin

Biskup Rábek konsekroval nový oltár a mozaiku

Bratislava, 27. novembra (TK KBS) – V Katedrále sv. Šebastiána, hlavnom chráme Ordinariátu Ozbrojených síl a Ozbrojených zborov Slovenskej republiky v Bratislave – Krasňanoch, sa uskutočnila slávnostná konsekrácia nového oltára a monumentálnej chrámovej mozaiky. Pontifikálnu svätú omšu za účasti verejnosti celebroidal ordinár Mons. František Rábek so svojimi vikármi a vojenskými, policajnými a väzenskými kaplánmi.

Po požehnaní mozaiky a nového žulového mobiliáru sa ordinár prítomným veriacim prihovril myšlienkami o význame požehnaní a pomazania oltárneho stola. Veriacim postupne priblížil aj výjavy na mozaike, od Krista vstupujúceho po zmŕtvychvstaní do večeradla s apoštolmi, cez zomierajúceho sv. Cyrila so sv. Metodom s nádobou so znom na rozsievanie viery Slovanom a ich učeníka a pokračovateľa sv. Gorazda. Popísal im sv. Šebastiána, hlavného patróna katedrály i diecézy, vojaka a mučeníka. Vysvetlil prítomnosť bl. Zdenky, ako patrónky väznenstva a sv. Michala archanjela patróna policajtov. V závere spomenul pápeža bl. Jána Pavla II. s bulou, ktorou zriadil Ordinariát OS a OZ SR. Po popise výjavov mozaiky však ordinár upriamil pozornosť veriacich na to, aby sa na mozaiku nielen pozerali a obdivovali jej krásu. „Uvedomujte si, že denne slávime sv. omšu v reálnom spoločenstve so svätými, aj s tými, ktorí sú na mozaike. Svojim životom a skutkami tiež oslavujeme Boha, aby sme mohli byť prijatí do spoločenstva so svätými v nebi. V tom spočíva poslanstvo mozaiky, svojim životom nasledovať svätých a dosiahnuť tak spoločenstvo s Bohom,“ povedal. V závere vyzval veriacich, aby sa povzbudili krásou a duchovným poslanstvom mozaiky, ako aj prijímaním daru Krista v Eucharistii stávali kamienkami duchovnej mozaiky ktorou je Cirkev. „Rozvíjajme svoj život v dobrom, aby sa naplnil cieľ tejto pozemskej kamennej mozaiky, ktorá sa síce raz rozpadne, priviesť nás k prežívaniu krásy neba ako súčasťou mozaiky Božieho diela“, zakončil Mons. Rábek svoju homíliu.

V ďalšej časti liturgie ordinár konsekroval nový žulový oltár, aby na ňom následne po prvýkrát slávil Eucharistiu. V závere liturgickej slávnosti poďakoval ordinár všetkým, ktorí sa podieľali na prácach spojených s inštaláciou mozaiky a výrobou žulového mobiliáru prácou, modlitbou, či finančným príspevkom. Po skončení slávnosti sa veriaci s ordinárom, vikármi a kaplánmi zišli na agapé v pastoračnom centre. Slávnosť hudobne sprevádzali chrámový zbor Chorus Salvatoris z Bratislavy a miestny mládežnícky spevácky zbor z Krasňan.

Autorom monumentálnej mozaiky je Ivan Marko Rupnik SJ, jezuita a svetoznámy umelec. Prípravu

a inštaláciu mozaiky a ozdobných prvkov v podobe oltárnych krížov, svietnikov a meča realizovalo 15 umeleckých mozaikárov z inštitúcie Centro Aletti v Ríme. Na výrobu oltárneho stola, ambóny, podstavca pod tabernákulum a krstiteľnice bola použitá tatranská žula z lokalít osád Tatranská Lomnica a Štrbské Pleso, prevezená so súhlasom primátora mesta Vysoké Tatry Jána Mokoša a finančnej skupiny J&T Group. Kameňárske práce a polozenie granitovej dlažby v presbytériu uskutočnila firma Mramor – Granit – Mohyla s.r.o. z Krupiny pod vedením jej majiteľa Jána Mohyly. Autorom kameninového tabernákula v podobe románskeho kostolíka v Drážovciach pri Nitre je akademický sochár Michal Zdravecký. Stavebné práce realizovala firma Kora z Močenka. **Tibor Ujľacký**

Cena slobody v Prešove, pamätná tabuľa tým, ktorí trpeli

Prešov, 21. novembra (TK KBS) - Vedeckým kolokviom „Cena slobody“ si na pôde Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove pripomenuli obeť komunizmu. Tak laikov, ako aj kňazov, rehoľníkov a rehoľníčky. Na akademickej pôde sa tak 16. novembra 2011 stretli nielen vedeckí pracovníci, ale aj bývalí politickí väzni a ich príbuzní.

Vedecké kolokvium otvorila spomienková slávnosť, ktorej súčasťou bola slávnostná svätá liturgia v Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa v Prešove. Protosynkel Prešovskej archieparchie Michal Onderko v homílii pripomenul, že politika a politickí väzni patria aj do chrámov, veď Ježiša odsúdili na základe politiky a tak vo svojej dobe bol vlastne politickým väzňom. Po jej skončení bola na priečelí Gréckokatolíckeho arcibiskupského úradu v Prešove odhalená a posvätená pamätná tabuľa biskupom, kňazom, rehoľníkom, rehoľným sestrám a veriacim Gréckokatolíckej cirkvi, ktorí v dobe komunistickej totality v rokoch 1950 až 1989 trpeli a hrdinsky vyznávali vieru.

Počas samotného kolokvia odzneli prednášky generálnej konzulky Ukrajiny v Prešove prof. Olgy Benč „Metropolita Andrej Šeptyckyj a jeho cesta k slobode“, predsedu KPVS Antona Srholca „Postoj komunistického režimu ku kresťanom v Československu“, Daniela Atanaza Mandzáka CSSR „Odpor laikov voči uzneseňiam Prešovského soboru“, a Petra Borzu „Prípady prešovského farára Mirona Petrašoviča“. Následnú diskusiu ukončil Anton Srholec konštatovaním, že by sme neboli kresťanmi, pokiaľ by sme sa nezbavili nenávisť a zatrpknutosti. Kresťanské je odpustiť. Čo by sme však nemali, je zabudnúť a neustále pripomínať novým generáciám nepravosti, ktoré boli páchané, aby sa stali mementom toho, čo by sme viac nemali pripustiť. **Andrea Čusová**

Slovensko navštívila americká spisovateľka Katrina Zeno

Bratislava, 23. novembra (TK KBS) – Od 17. do 20. novembra sa uskutočnila štvordňová konferencia o Teológii tela s Katrinou Zeno. Vo štvrtok 17. novembra sa konalo prvé stretnutie s touto americkou spisovateľkou, jednou zo svetových prednášateľov na tému Teológia tela. Katrina sa vo štvrtok na stretnutí pre manželské páry prihovorela 200 poslucháčom u Saleziánov Don Bosca na Miletičovej ulici v Bratislave. Na druhý deň, v piatok 18. novembra, Zeno prednášala v Banskej Bystrici v katedrále sv. Františka Xaverského. Dopoludnia si prišlo vypočuť prednášku pre odbornú laickú verejnosť na tému Identita ženy od narodenia až po smrť v spisoch Jána Pavla II. 350 ľudí a popoludňajšej prednášky pre širokú laickú verejnosť na tému Identita ženy, dcéry, nevesty, matky sa zúčastnilo tristo ľudí.

V sobotu 19. novembra sa konal v Univerzitnom pastoračnom centre sv. Jozefa Freinadementza v bratislavskej Mlynskej doline celodňový formačný deň pre zasvätené ženy v reholiach a sekulárnych inštitútoch, ktorého sa zúčastnilo 350 ľudí, prevažne rehoľných sestier, z celého Slovenska aj z Českej republiky. Katrina sa v troch prednáškach zamerala na „génus ženy“, ktorý definovala slovami: „Génus ženy je jedinečný spôsob, ktorým žena darúva samú seba v celej svojej ženskej plnosti a jedinečnosti, aby naplnila Boží zámer.“ Zeno ďalej rozprávala zasväteným ženám o jedinečnom poslaní – o duchovnom materstve – ku ktorému ich Boh povoláva, odvolávajúc sa na apoštolský list blahoslaveného Jána Pavla II. „O dôstojnosti a povolaní ženy (č.18): „Materstvo už od počiatku nesie v sebe zvláštne otvorenie sa voči novej osobe...v tomto otvorení sa žena objaví a nájde seba samú prostredníctvom „úprimného sebadarovania“. Pretože materstvo je neoddeliteľnou

súčasťou ženského bytia, Katrina povzbudila zasvätené ženy, aby boli duchovnými matkami, ktoré dnešný svet tak veľmi potrebuje. Tiež ich vyzvala, aby prostredníctvom svojho duchovného materstva rozvíjali citový, morálny, kultúrny a duchovný život druhých. V nasledujúcich dvoch prednáškach s názvom Milosť večnosti a Nevesta Ducha, Katrina rozvíjala myšlienky o manželskej láske Krista, ktorý sa svojím vykupiteľským činom raz a navždy zjednotil s Cirkvou ako ženích so svojou nevestou.

V nedeľu 20. novembra, sa Katrina Zeno prihovorela slobodným ľuďom v Quo Vadis v Bratislave. Počas prednášky na tému Sex: Božia cesta Katrina veľmi autentickým spôsobom povzbudila poslucháčov žiť v jednote a spoločenstve plodnej a sebadarujúcej lásky a stať sa úprimným a plodným darom pre druhých. Účastníci konferencie získali nový pohľad na Teológiu tela a zo stretnutí odchádzali s novou inšpiráciou a povzbudením. Katrina Zeno nám ponúkla svoj pohľad a vnímanie odkazu blahoslaveného Jána Pavla II. Autorka sa cítila počas svojho celého pobytu na Slovensku veľmi príjemne a vyjadrila túžbu navštíviť našu krajinu aj v budúcnosti.

Monika Bažiková/ foto Milan Spišiak

Trnavský pomocný biskup odovzdal ocenenie Ruža sv. Alžbety

Trnava, 21. novembra (TK KBS) - Trnavský pomocný biskup Mons. Ján Orosch udeľoval tohtoročné ocenenia Ruža sv. Alžbety. Ceny odovzdával 17. novembra pri príležitosti sviatku sv. Alžbety v Kostole sv. Alžbety Uhorskej v Bojničkách a 19. novembra počas svätej omše pre veriacich maďarskej národnosti v rámci Trnavskej novény v Bazilike sv. Mikuláša v Trnave. Ruža sv. Alžbety je ocenenie ľuďom, ktorí sa snažia vo svojom živote a povolani nasledovať službu kresťanskej lásky núdnym - chorým, opusteným, deťom, starým, bezdomovcom atď. Návrhy na ocenenia môžu dávať kňazi i laici.

Ružou sv. Alžbety boli v roku 2011 ocenení Kongregácia školských sestier de Notre Dame, pracovníci Domu pokojnej staroby v Cíferi, Oľga Doležalová a Ľudmila Kišnirová z Dvorníkov, Lörinc Szilvási - farár v Kráľovej nad Váhom, Ľudovít Nagy z Galanty a katechéta Mgr. István Molnár zo Štúrova - in memoriam.

Ocenenie „Ruža sv. Alžbety“ začali každoročne udeľovať v roku 2007 – pri príležitosti 800 rokov od narodenia sv. Alžbety Durínskej (Uhorskej) Rada pre pastoračnú migráciu, utečencov, pútnikov a ľudí v núdzi, Rada pre misie a Subkomisia pre katechizáciu veriacich maďarskej národnosti pri KBS. Pripojili sa tým k iniciatíve niektorých Biskupských konferencií v Európe. Od roku 2007 bolo na Slovensku ocenených spolu tridsaťdva ľudí.

Lucia Drábiková

V Bratislave vyvrcholil 3. ročník projektu Nenápadní hrdinovia

Bratislava, 21. novembra (TK KBS) – V Bratislave 18. novembra vyvrcholil na študentskej konferencii v hoteli Bôrik tretí ročník projektu Nenápadní hrdinovia. Konala sa pod záštitou premiérky SR Ivety Radičovej, ktorá ocenila prácu študentov a vyzdvihla úlohu budovania pamäti pre hrdosť slovenského národa. Zástupcov škôl pozdravili aj ďalší domáci a zahraniční hostia. V tomto roku sa do projektu zapojilo 37 študentov, ktorí opísali osudy 16 nenápadných hrdinov. Celkovo za tri roky už žiaci predstavili 59 príbehov zo Slovenska, Čiech i Ukrajiny.

František Neupauer

Vďaka Sviečke za nenarodené deti vyzbierali vyše 36-tisíc eur

Bratislava, 25. novembra (TK KBS) – Vďaka projektu Sviečka za nenarodené deti, ktorý tento rok už po deviatykrát vytvoril priestor na modlitby a pietnu spomienku na deti, ktoré zomreli ešte pred svojim narodením, vyzbieralo občianske združenie Fórum života už vyše 36-tisíc eur. Vyplýva to z priebežného vyhodnotenia projektu, o ktorom informovalo združenie :: na internetovej stránke.::

Organizácia zároveň prosí spoluorganizátorov podujatia, aby poslali vyzbierané prostriedky tak, aby mohli jej pracovníci do konca novembra pripraviť finálne vyhodnotenie. Zároveň tiež prosia všetkých, ktorí pripravili nejakú duchovnú aktivitu vo svojej farnosti v súvislosti s týmto projektom, aby Fórum života o nej napísali či poslali fotodokumentáciu. Fórum života ďakuje všetkým, ktorí v jednotlivých mestách a obciach Slovenska akýmkoľvek spôsobom pomohli pri organizovaní projektu Sviečka za nenarodené deti. Vyzbierané prostriedky budú použité na činnosť Fóra života zameranú na ochranu života a rodiny.

Zdroj: Fórum života

Charity z celého Slovenska v Dóme sv. Alžbety v Košiciach

Košice, 22. novembra (TK KBS) - V sobotu 19. novembra sa uskutočnila púť Slovenskej katolíckej charity (SKCH) do Dómu sv. Alžbety. Púť bola súčasťou oslavy 20. výročia obnovenia činnosti arci/diecézných cha-

rít na Slovensku a ku dňu patrónky charity Sv. Alžbety Uhorskej. Stretnutia sa zúčastnilo okolo 250 ľudí, najmä zamestnancov a ich rodinných príslušníkov. Sv. omšu v Dóme sv. Alžbety koncebroval biskup Štefan Sečka, spišský diecézny biskup a prezident SKCH.

Súčasťou Púte charít bolo aj otvorenie výstavy v Dóme sv. Alžbety s názvom Stanice kalvárie – Dnes a tu - spojenie maľby Fera Guldana s fotografiami štyroch autorov (Michala Fuliera, Andreja Lojana, Laca Maďara a Matúša Zajaca) v jednotnom výslednom diele. Výstava predstavuje súbor 15 zastavení Krížovej cesty v obraze dokumentárnej fotografie, pretože zastavenia sa aj dnes odrážajú v rozmanitých životných situáciách. Výtvarník Fero Guldán svojim osobitým videním dotvoril každé zastavenie do svojbytného umeleckého diela. Výstavu dotvára cyklus pastelov od Michala Bogára a sochy z dreva od Jozefa Bartu. Je to výnimočná udalosť, pretože súčasné umenie sa stalo súčasťou živého kostola. Výstava je pre všetkých prístupná v Dóme sv. Alžbety.

Celoslovenské stretnutie charít pokračovalo spoločným agapé na Arcibiskupskom úrade v Košiciach. Zástupcovia SKCH tam ocenili bývalých i súčasných zamestnancov charity za dlhoročné zásluhy v tomto charitnom povolaní. Pretože „kresťanstvo je náboženstvom milosti. Preto práca ľudí v charite nie je len uplatňovanie sociálnej nauky Cirkvi v praxi, nie je to iba snaha o to, aby chudobní počuli hlas Cirkvi. Pracovníci charity sa snažia aj o to, aby naopak, hlas chudobných bol vypočutý Cirkvou, predstaviteľmi štátu a spoločnosťou“, dodal Radovan Gumulák, generálny sekretár SKCH.

Účastníci si tam mohli pozrieť aj mini fotovýstavu, ktorá predstavila víťazné fotografie letnej súťaže s názvom Moje dobročinné leto a sériu obrázkov zložených z obálok časopisu Charita a jej premeny za 20 rokov.

V súčasnosti tvorí SKCH 10 diecéznych/arcidiecéznych charít (DCH) a Sekretariát SKCH. V SKCH pracuje približne 1 300 zamestnancov a 1 000 dobrovoľníkov. Ročne poskytne pomoc viac ako 90 000 ľuďom v núdzi.

Ivana Pástorová

V Záhorskej Bystrici pripravili adoráciu „40 hodín s Ježišom“

Bratislava, 21. novembra (TK KBS) – Uplynulý víkend prebehla vo farnosti Bratislava – Záhorská Bystrica nezvyčajná adorácia „40 hodín s Ježišom“. Nepretržitá poklona sa začala v piatok svätou omšou a trvala do nedele Krista Kráľa. Program pozostával z čítania Svätého písma, meditácií, modlitby sv. ruženca a litánií, chvál, vďakvyzdaní, prosieb. Program tiež ponúkol dostatok času na osobný rozhovor s Bohom.

Martin Jurček

Biskup Galis posvätil v Lieskoveci Kostol bl. Jána Pavla II.

Lieskovec, 20. novembra (TK KBS) - Žilinský biskup Mons. Tomáš Galis 19. novembra posvätil novopostavený Kostol bl. Jána Pavla II., apoštola Božieho milosrdenstva v obci Lieskovec pri Zvolene.

Biskup Galis pri posvätku vložil do nového oltára relikviu krvi bl. Jána Pavla II. **Zuzana Juhaniaková**

Arcibiskup Zvolenský požehnal centrum v Eliášovciach

Eliášovce, 23. novembra (TK KBS) - V predvečer slávnosti Krista Kráľa celebrou vo farnosti sv. Petra a Pavla v Eliášovciach slávnostnú svätú omšu bratislavský arcibiskup a metropolita Mons. Stanislav Zvolenský. Následne po bohoslužbe požehnal novú budovu Pastoračného centra Istvána Holocsyho SDB. **Robert Masiczka**

V Námestove biskup Imrich posvätil sochu bl. sestry Zdenky

Námestovo, 20. novembra (TK KBS) - Predposlednú novembrovú nedeľu zavítal do námestovskej farnosti spišský pomocný biskup Mons. Andrej Imrich. Po slávnostnej svätej omši v rímskokatolíckom kostole sv. Šimona a Júdu, posvätil sochu blahoslavenej sestry Zdenky. Zhotoviteľom sochy je Juraj Brišák, mladý sochár zo Zákamenného, ktorý urobil návrh a zabezpečil aj jej odlatie z bronzu. Realizácia tohto diela je financovaná z vlastných zdrojov. **Michal Kolčák**

Katolícka univerzita má nový písťalový dvojmanuálový organ

Ružomberok, 22. novembra (TK KBS) - Nový písťalový dvojmanuálový organ je od utorka 22. novembra súčasťou Kostola Povýšenia sv. Kríža v Ružomberku. Pri slávnostnej bohoslužbe ho na sviatok sv. Cecílie – patrónky hudobníkov posvätil a odovzdal do užívania spišský emeritný biskup Mons. František Tondra. Inštalácia organu je súčasťou európskeho projektu s názvom Implementácia a prenos výsledkov výskumu slovenskej sakrálnej hudby do umeleckej činnosti v akademickom prostredí. **Vladimír Buzna**

Púť zrelosti na tému Stratégie lásky

Pavlovce nad Uhom, 22. novembra (TK KBS) - Stratégie lásky bola témou desiatej desiatej Púte zrelosti, ktorú zorganizoval za pomoci dobrovoľníkov Dom Anky Kolesárovej uplynulý víkend v Pavlovciach nad Uhom. Pre 220 účastníkov tému stretnutia priblížil v prednáške duchovný správca UPC Košice Marek Forgáč a Mons. Stanislav Stolárik. Košický pomocný biskup pri svätej omši mladých povzbudil nebať sa žiť kresťanské hodnoty. **Zdroj: www.ke-arcidieceza.sk**

Na Katolíckej univerzite diskutovali s podpredsedom vlády

Ružomberok, 22. novembra (TK KBS) – „Človek je v centre záujmu univerzity, preto každá múdra téma je vhodná pre univerzitu.“ Týmito slovami rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) prof. Tadeusz Zasepa otvoril 21. novembra diskusiu študentov a pedagógov s prvým podpredsedom vlády a ministrom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Jánom Figeľom a štátnym tajomníkom Jánom Hudackým. **Zdroj: media.ku.sk**

V Prešove kapitula Rehole menších bratov – Františkánov

Prešov, 21. novembra (TK KBS) – Od 16. do 19. novembra sa v Prešove uskutočnila Rohožková kapitula Rehole menších bratov - Františkánov. Zúčastnili sa jej všetci bratia zo siedmich kláštorov slovenskej provincie Najsvätejšieho Spasiteľa. Témou kapituly bola výzva generálneho vedenia rehole, ktorá vznikla po Generálnej kapitule v roku 2009 a nesie názov „Moratórium - zastavenie sa kvôli rozlišovaniu“. **br. Felix Mária Žiška OFM**

Farnosti na východnom Slovensku navštívil teológ Demski

Široké, 18. novembra (TK KBS) – Na sviatok sv. Martina si farníci v obci Široké vypočuli prednášku zakladateľa Školy rodiny na Slovensku, poľského teológa a katechéta Jureka Demskeho. Uznávaný odborník navštívil aj susednú obec Vít'az a „minuturné“ ukončil v nedeľu 13. novembra tromi prednáškami v Sabinove, kde ho pozval miestny dekan Ladislav Cichý. **Lukáš Timko**

Nedeľa Krista Kráľa v baziliánskom kláštore v Trebišove

Trebišov, 21. novembra (TK KBS) - Monastiersky chrám pri baziliánskom kláštore v Trebišove je jediný s patrónom Krista Kráľa v celej Košickej eparchii. Odpustovej slávnosti sa zúčastnil vладыku Milana Chautura košického eparchu. **Michal Hospodár**

Zomrela bývalá predstavená Milosrdných sestier sv. Vincenta

Vrúcko, 22. novembra (TK KBS) – Vo veku 58 rokov zomrela 20. novembra bývalá generálna predstavená Milosrdných sestier sv. Vincenta (Satmárky) sestra M. Ružena Marta Múdra. Pohrebné obrady spojené so svätou omšou sa konali 24. novembra vo farskom kostole sv. Ondreja v Ružomberku. **sr. M. Pavla Jana Draganová**

Zomrel najstarší verbista Cyprián Korec, SVD

Bratislava, 20. novembra (TK KBS) – Vo veku 102 rokov zomrel 17. novembra v St. Gabrieli najstarší verbista na svete – Slovák br. Cyprián Korec, SVD. Pohreb sa konal 23. novembra v St. Gabrieli. **Ján Halama**